

راهنمای

مصرف منطقی دارو

دارودرمانی دیابت و هایپرلیپیدمی

جلد دوم

نویسندگان:

دکتر افسانه مصلح

(مسئول دارویی معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران)

دکتر مریم سروش

(مسئول دارویی شبکه بهداشت و درمان اسلامشهر)

دکتر شیوا خوشنویس انصاری

(مسئول دارویی مرکز بهداشت و درمان تهران جنوب)

دکتر علی اقبال پور

(مسئول دارویی شبکه بهداشت و درمان شهرستان ری)

انتشارات جعفری

ناشر کتب علوم انسانی، هنر و ادبیات

www.jafaripub.com

عنوان و نام پدیدآور : راهنمای مصرف منطقی دارو / مولفین افسانه مصلح ... اودیگران [ویراستار علمی محمدرضا سلمانی ندوشن.

مشخصات نشر : تهران: افسانه مصلح، ۱۳۸۸ -

مشخصات ظاهری : ج. ۱: ۷-۴۱۵۲-۹۶۴-۹۷۸ : ج. ۲: ۱-۰۲۰-۳۲۲-۶۰۰-۹۷۸ : ج. ۳: ۸-۰۲۱-۳۲۲-۶۰۰-۹۷۸

شابک

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : مولفین افسانه مصلح، شیوا خوشنویس انصاری، علی اقبال پور، مریم سروش، آریتا کوچمشکی، مهنوش محمدی.

یادداشت : ج. ۳ و ۴ (چاپ اول: ۱۳۹۲) (فیا).

یادداشت : ناشر جلد دوم و سوم جعفری است.

یادداشت : کتابنامه.

مندرجات : ج. ۲: دارودرمانی دیابت و هایپرلیپیدمی. - ج. ۳: دارودرمانی آسم و بیماری های قسمت فوقانی دستگاه گوارش

موضوع : داروها -- شکل های مصرف

موضوع : داروها -- مصرف -- دستنامه ها

موضوع : داروها -- عوارض جانبی

شناسه افزوده : مصلح، افسانه، ۱۳۴۶ -

شناسه افزوده : سلمانی ندوشن، محمدرضا، ۱۳۵۰ - ویراستار

رده بندی کنگره : RS-۲۰۰۲ ۱۳۸۸

رده بندی دیویی : ۶۱۵/۱۹

شمار کتابت ایسی ملی : ۲۲۹۰۴۸۱

نام کتاب: راهنمای مصرف منطقی دارو (جلد دوم)

نویسندگان: افسانه مصلح، مریم سروش، علی اقبال پور، شیوا خوشنویس انصاری

مدیریت تألیف: دکتر افسانه مصلح

ویراستار علمی: دکتر محمدرضا سلمانی ندوشن

مسئول اجرایی: دکتر علی اقبال پور

نویت چاپ: اول ۱۳۹۲

ناشر: انتشارات جعفری

چاپ و صحافی: سعید دانش

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۲۲-۰۲۰-۱

قیمت: ۵۸۰۰۰ ریال

انتشارات جعفری

فروشگاه: تهران، خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و خرداد

تلفن فروشگاه: ۵۲ ۳۱ ۴۹ ۶۶۶ دفتر پخش ۶۶۴۹۹۲۱۴

همراه: ۰۹۱۲۴۴۲۲۰۸۸۵ (جعفری)

info@jafaripub.com

کلیه حقوق برای مولفین محفوظ است و هرگونه تکثیر به هر شکل بدون اجازه مولفین ممنوع می باشد و پیگرد قانونی دارد.

پیشگفتار

با پیشرفت دانش داروسازی همپای سایر علوم پزشکی در سده اخیر، درمان موفق بسیاری از بیماری‌هایی که تا همین چند دهه اخیر موجب ناتوانی و حتی منجر به مرگ و میر فزاینده می‌شد، به آسانی میسر شده است.

در عین حال تولید انبوه و متنوع دارو، عرضه داروهای مختلف بدون نسخه و گسترش تبلیغات در زمینه‌های پزشکی - دارویی و سلامت از رسانه‌های مختلف، لزوم آشنایی مردم با مبانی دارودرمانی و شیوه‌های مصرف منطقی و صحیح داروها را دوچندان می‌نماید.

مصرف اصولی و صحیح داروها در پیشگیری، درمان به هنگام و کاهش ناتوانی و مرگ و میر ناشی از بیماری‌ها نقش به سزایی دارد. مجموعه پیش‌رو با توجه به لزوم مدون نمودن آموزش‌های مردمی - که می‌بایست توسط دارویاران مراکز بهداشتی و درمانی در خصوص دارودرمانی بیماری‌های شایع انجام پذیرد - تهیه و تدوین گردیده است.

اطلاعات موجود در این کتابچه به هیچ عنوان جایگزین تشخیص و تجویز پزشک نمی‌باشد. هدف آن کمک به خانواده‌هاست تا علاوه بر آشنایی با اشکال مختلف دارو، نحوه صحیح مصرف دارو و عوارض و تداخلات احتمالی، بتوانند تیم بهداشت و درمان را در راه بهبود و تندرستی بیماران، همراهی نمایند.

کتابچه حاضر، دومین جلد مجموعه کتاب‌های «راهنمای مصرف منطقی دارو» می‌باشد که در راستای افزایش آگاهی و دانش عمومی مراجعین به داروخانه‌های مراکز بهداشت و درمانی و پایگاه‌های بهداشتی درباره دارودرمانی بیماری‌های شایع منتشر می‌گردد.

در این جلد اطلاعات مفیدی درباره دارودرمانی بیماری‌های دیابت (افزایش قند خون) و هایپرلیپیدمی (افزایش چربی خون) در اختیار دارویاران محترم قرار می‌گیرد؛ که می‌توانند برحسب نیاز در اختیار مراجعین و بیماران قرار دهند.

در انتها، از خوانندگان و کارشناسان محترم خواهشمند است نظرات و پیشنهادات و همین‌طور اصلاحات خود را به آدرس: تهران، خیابان ایتالیا، تقاطع خیابان قدس، معاونت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران، امور دارویی، ارسال نمایند تا راهنمای ما در تدوین مجموعه‌های آتی باشد.

دکتر افسانه مصلح، دکتر علی اقبال‌پور،

دکتر شیوا خوشنویس انصاری و دکتر مریم سروش

سپاس

نویسندگان مجموعه بر خود لازم می‌دانند از همکار بزرگوار، جناب آقای دکتر محمدرضا سلمانی ندوشن - که در زمینه گسترش و مدیریت شبکه‌های بهداشتی و درمانی در تهران و ری در سال‌های اخیر نقش بسزایی داشته‌اند و در ویرایش و نشر این مجلد نیز حامی بوده‌اند - قدردانی نمایند.

مدیریت ارجمند انتشارات جعفری که سالهاست بصورت تخصصی به نشر کتب پزشکی همت گماشته‌اند نیز شایسته تقدیر و تشکر می‌باشند.

از همکاران محترم، خانم مریم ملایی‌پور، آقای دکتر سیف‌الله بابائیان و آقای سیدمهران میرزااقوامی که در امور فنی و بازخوانی متون مشارکت داشته‌اند، سپاسگزاری می‌شود.

فهرست مطالب

بخش اول: دیابت

۷

۸	دیابت چیست؟
۸	دیابت در چه افرادی بیشتر دیده می‌شود؟
۹	انواع دیابت
۹	عوامل مستعد کننده دیابت
۱۰	دیابت حاملگی
۱۲	سطوح ارزیابی کنترل قند خون
۱۲	عوارض دیابت بر روی ارگانهای مختلف بدن
۱۳	علائم بالینی نوروپاتی محیطی
۱۳	بیماریابی و تشخیص
۱۵	اهمیت کنترل چربی و فشارخون
۱۵	راههای پیشگیری
۱۶	گرایش به سمت رژیم غذایی سالمتر
۱۷	کاهش وزن
۱۷	درمان دارویی دیابت
۱۸	سولفونیل اوره‌ها
۱۹	هشدارها
۱۹	عوارض جانبی
۲۰	تداخل دارویی
۲۱	بی‌گوانیدها
۲۳	مهارکنندگان آنزیم گوارشی (مهارکنندگان آلفا گلوکوزیداز)
۲۳	آکاربوز
۲۴	تiazolidinediones
۲۵	پیوگلیتازون
۲۶	مگلی تینایدها
۲۸	مهارکنندگان آنزیم DPP-4

۲۸	اینکرتین
۲۹	دیابت نوع یک
۲۹	انسولین
۳۲	نگهداری از انسولین
۳۶	تزریق کننده‌های خودکار
۳۷	تزریق کننده جت
۳۷	پمپ انسولین
۴۱	بخش دوم: هایپرلیپیدمی
۴۱	هایپرلیپیدمی (افزایش چربی خون)
۴۱	انواع اصلی چربی‌های موجود در خون
۴۱	انواع بیماری
۴۴	راه‌های تشخیص
۴۴	دارودرمانی
۵۳	منابع